

A 7 százalékos örökség

Hogyan lehet rendbe hozni egy választási költségvetést?

Háttérgyár Füzet – 2026

Az elemzés adatainak lezárása: 2026. augusztus 19.

Bevezetés – Amikor a választási ígéretek számlája megérkezik

Egy új kormány hivatalba lépése után rendszerint néhány hétig tart az az időszak, amikor a választási program még találkozhat a költségvetés valóságával. Kampányban könnyebb béremelésről, adócsökkentésről, egészségügyi fejlesztésről vagy nagy állami beruházásokról beszélni, mint egy pénzügyminisztériumi táblázat fölött eldönteni, melyik ígélet teljesíthető azonnal, melyiket kell évekre elnyújtani, és melyikről kell lemondani. Magyarországon 2026 tavaszán ez a szokásos kormányváltási konfliktus különösen élesen jelent meg: az új kabinet nem egy kiegyensúlyozott vagy legalább kiszámítható költségvetést vett át, hanem olyan államháztartást, amelynek tényleges hiánypályájáról még hónapokkal a választás után is jelentősen eltértek a becslések.

A helyzet nagyságrendjét jól mutatja, hogy a 2026-os költségvetést még 3,7 százalékos GDP-arányos hiánycéllal fogadta el az előző parlament. Az Európai Bizottság 2026 tavaszán már 6,2 százalékos hiányt valószínűsített, a Magyar Nemzeti Bank júniusi prognózisa pedig 6,5 százalék körüli deficitet számolt. Az új kormány májusi első értékelése 6,8 százalék körülire tette a várható hiányt, majd a nyári átvilágítás újabb tételek feltárása után azt közölte, hogy további intézkedések nélkül 7,5 százalék lehet az év végi deficit. A kabinet számításai szerint az uniós források felszabadítása nélkül, változatlan korábbi politikával 8,3 százalék is lehetett volna. Ez utóbbi már ellenpontként felállított, politikai és gazdaságpolitikai feltételezéseket egyaránt tartalmazó kormányzati becslés, ezért nem kezelhető ugyanúgy, mint a ténylegesen mért hiány.

Már ez a számháború is jelzi a probléma lényegét. Egy költségvetés öröksége ugyanis nem egyetlen szám. Vannak benne törvénybe foglalt kiadások, több évre szóló szerződések, korábban vállalt béremelések, adókedvezmények, nyugdíjígéretek, támogatott hitelek, állami vállalatok veszteségei, elhalasztott beruházási számlák és olyan uniós projektek, amelyeket a magyar állam előfinanszírozott. Egy új kormány ezek jelentős részét jogilag vagy politikailag nem tudja egyik napról a másikra megszüntetni.

Magyarország ezért 2026 nyarán egy klasszikus költségvetési csapdába került. Egyszerre kellene helyreállítani az államháztartási egyensúlyt, teljesíteni az új kormány választási ígéreteinek legalább egy részét, javítani az évek óta forráshiánnyal küzdő egészségügy és oktatás helyzetét, fenntartani a beruházásokat, kihasználni a felszabaduló uniós pénzeket, és közben hitelesen megmutatni a pénzpiacoknak, hogy 2030 körül reális lehet a háromszázalékos hiányküszöb elérése. A feladat nehézségét fokozza, hogy a választók általában sokkal gyorsabban érzékelik az adóemelés vagy egy támogatás megszüntetését, mint azt a hasznót, amelyet az államadósság lassabb növekedése öt vagy tíz év alatt jelenthet.

Ez a Háttérgyár Füzet ezért nem azt próbálja eldönteni, ki felelős politikailag a magyar költségvetés jelenlegi állapotáért. Ennél izgalmasabb és általánosabb kérdést vizsgál: **mit tehet egy új kormány, amikor választási költségvetést örököl, miközben saját választási ígéretei is pénzbe kerülnek?**

Magyarország nincs egyedül ezzel a dilemmával. Donald Tusk 2023 végén hasonló problémával találkozott Lengyelországban. Romániában az egymást követő választási évek költségvetési lazítása után kilenc százalék fölé emelkedett a deficit, majd rendkívül fájdalmas kiigazítás következett. Franciaország példája azt mutatja, mi történik, ha egy ország politikailag hosszú időn keresztül képtelen meghozni a szükséges döntéseket. Görögország a másik véglet: amikor a pénzüi piacok már nem hajlandók finanszírozni az államot, a konszolidáció üteméről sem a kormány dönt többé. Portugália ugyanebből az euróváltásból sokkal kezelhetőbb pályán tudott kijönni.

És ott van a magyar 2010-es tapasztalat. Az akkori kormány szintén súlyos költségvetési korlátok között kezdett, és rövid idő alatt jelentős bevételi forrásokat teremtett bankadóval, különadókkal és a magánnyugdíjpénztári vagyoni állami rendszerbe vonásával. A hiány valóban három százalék alá került, ám az alkalmazott eszközök egy része hosszú távú mellékhatásokkal járt. A mai magyar kormány számára ezért a saját ország közelmúltja éppen olyan fontos összehasonlítás, mint Lengyelország vagy Portugália.

1. Hogyan lett 3,7 százalékból hét fölötti hiány?

A 2026-os magyar költségvetés eredeti számai ma már inkább történeti dokumentumnak látszanak, mint az év tényleges pénzügyi tervének. A parlament 2025 nyarán 3,7 százalékos hiánnyal fogadta el a büdzsét. Már akkor voltak figyelmeztetések arra, hogy a gazdasági növekedés, az uniós források hozzáférhetősége és az új jóléti intézkedések költsége miatt jelentős kockázatok maradtak a tervben. A választás közeledtével ezekhez újabb intézkedések társultak.

Az Európai Bizottság 2026 tavaszi előrejelzése szerint a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó családi kedvezmények és mentességek együttesen a GDP mintegy 0,6 százalékával ronthatták az egyenleget. A fokozatosan bevezetett tizennegyedik havi nyugdíj és az új lakhatási támogatások további körülbelül fél százalékos GDP-arányos költséget jelenthettek. A közférában végrehajtott béremelések és a honvédelmi, rendvédelmi dolgozóknak januárban kifizetett prémiumok újabb jelentős kiadási nyomást okoztak. A Bizottság szerint a januári külön kifizetések önmagukban megközelítették a GDP fél százalékát.

Egy ilyen választási költségvetés sajátossága, hogy a politikai haszon azonnal jelentkezik, a pénzügyi következmény azonban gyakran több évre oszlik el. Egy egyszeri juttatás csak egy év hiányát növeli, egy adókedvezmény, nyugdíjemelés vagy tartós béremelés viszont beépül a következő évek kiadási vagy bevételi szerkezetébe. Az új kormány ezért nemcsak azt öröklötte meg, amit elődje már kifizetett, hanem azt is, amit törvényben vagy szerződésben előre vállalt.

A nyári kormányzati átvilágítás újabb problémákat azonosított. A kabinet közlése szerint az önkormányzatok vártánál rosszabb egyenlege, az N7 hadiipari társaság terven felüli kiadásai, egyes útépitések, egészségügyi többletköltségek és más korábban nem teljesen elszámolt tételek összesen a GDP mintegy 0,4 százalékával rontották az addigi becslést. A kormány ebből jutott el a 7,2, majd az uniós tranzakciók és más tételek figyelembevételével a 7,5 százalékos, további beavatkozás nélküli hiánypályához.

Ezeket a számokat azonban érdemes óvatosan kezelni. A kormányváltás után minden kabinetnek politikai érdeke lehet abban, hogy az örökölt helyzetet a lehető legsúlyosabbnak mutassa, hiszen ez magyarázatot adhat saját ígéretei halasztására. Ugyanakkor az Európai Bizottság tavaszi 6,2 százalékos becslése korábbi információk bázison készült, és nem tartalmazhatott minden később ismertté vált tételt. A különböző számok ezért részben politikai értelmezésekből, részben időbeli és módszertani

eltérésekből fakadnak. A biztos következtetés nem az, hogy a hiány pontosan 6,8, 7,2 vagy 7,5 százalék lesz, hanem az, hogy az eredetileg elfogadott 3,7 százalékos cél 2026 nyarára elvesztette realitását.

A helyzetet súlyosbítja a magyar államadósság szerkezete. Az Európai Bizottság szerint az államadósság 2025 végén a GDP 74,6 százalékát tette ki, és változatlan politika mellett 2027-re 76,8 százalék közelébe emelkedhet. Az Eurostat adatai azt is mutatják, hogy 2025 végén Magyarország államadósságának átlagos hátralévő futamideje mindössze 5,3 év volt, ami az EU-ban a rövidebbek közé tartozik. Ez azt jelenti, hogy a piaci hozamok változása viszonylag gyorsan átkerülhet az állam kamatkiadásaiba.

Van azonban pozitív oldala is a 2026-os fordulatnak. A kormányváltás után erősödő forint és csökkenő kötvényhozamok már önmagukban mérsékelhetik az állam finanszírozási terheit. A Reuters júliusban arról számolt be, hogy a magyar kormány hitelfelvételi költségei jelentősen csökkentek, miközben a forint a választás utáni időszakban a régió egyik legerősebben teljesítő valutájává vált. A pénzügyi piac tehát egyelőre adott valamennyi időt az új kabinetnek.

A költségvetés szempontjából hasonlóan fontos az Európai Bizottsággal kötött megállapodás. A felszabaduló uniós támogatások egy része korábbi magyar állami előfinanszírozást térít meg, más része beruházások finanszírozására használható. A kormány számítása szerint az uniós megállapodás nettó hatása 2026-ban a GDP körülbelül fél százalékával javíthatja az államháztartási egyenleget.

Ez azonban nem teszi feleslegessé a kiigazítást. Az uniós pénz átmeneti segítséget adhat, de egy tartósan hét százalék körüli strukturális hiányt nem lehet egyszeri brüsszeli kifizetéssel megszüntetni. A 2026-os magyar gazdaságpolitika központi kérdése ezért az, hogyan lehet úgy csökkenteni az állami költsékezést vagy növelni a bevételeket, hogy közben ne fojtsák meg az amúgy is gyenge növekedést.

2. Miért veszélyes a gyors költségvetési rendcsinálás?

A közgazdasági tankönyvekben a költségvetési hiány csökkentése látszólag könnyen leírható. Az állam kevesebbet költ, több adót szed be, vagy mindkettőt egyszerre teszi. A valóságban azonban a költségvetés legnagyobb tételei politikailag rendkívül érzékenyek. Nyugdíjak, bérek, egészségügy, oktatás, családtámogatások, közlekedés és adókedvezmények adják a kiadások és bevételek jelentős részét. Ezek közül szinte mindegyik mögött jól azonosítható társadalmi csoport áll.

A kiigazítás ráadásul visszahat a gazdaságra. Ha az állam csökkenti a beruházásait, kevesebb megrendelést kap az építőipar. Ha befagyasztja a közzféra béreit, gyengül a fogyasztás. Ha emeli az áfát, gyorsulhat az infláció. Ha növeli a vállalati adókat, romolhat a beruházási hajlandóság. Ha a lakossági támogatásokat vágja vissza, a háztartások kevesebbet költenek. Az IMF korábbi kutatásai szerint egy GDP egy százalékának megfelelő költségvetési konszolidáció rövid távon érzékelhetően visszafoghatja a növekedést; a hatás különösen erős lehet recesszió idején, amikor a magánszektor sem tudja ellensúlyozni az állami kereslet visszaesését.

Ezért döntő az időzítés. Ugyanaz az egyszázalékos költségvetési szigorítás más következményekkel járhat egy négy százalékkal növekvő, erős exporttal rendelkező gazdaságban, mint egy stagnáló országban. Magyarország ebből a szempontból kedvezőtlen helyzetben van. Az Európai Bizottság 2026-ra mindössze 1,8 százalékos növekedést vár, 2025-ben pedig alig 0,5 százalékkal bővült a gazdaság.

Egy három-négy százalékpontos, egyetlen év alatt végrehajtott hiánycsökkentés ezért gazdasági szempontból rendkívül kockázatos lenne. Ha a 7 százalék fölötti deficitből 2027-ben azonnal három százalékot akarna csinálni a kormány, a szükséges intézkedések könnyen recessziót válthatnának ki. A

GDP esése pedig visszacsapna a költségvetésre: csökkennének az adóbevételek, nőnének bizonyos szociális kiadások, és az eredetileg tervezettnél kisebb lenne a tényleges hiányjavulás.

A hitelességhez ugyanakkor nem szükséges egyetlen év alatt elérni a három százalékot. Sokkal fontosabb, hogy a piac elhiggye: a hiány évről évre tartósan csökken. A Reuters által idézett Citi-elemzés szerint a 2030 körüli euró cél fenntartásához Magyarországnak 2027-ben legalább a GDP 0,6–1 százalékának megfelelő hiánycsökkentést kellene felmutatnia; az egy százalékpont körüli javulás egyértelműbb jelzés lenne a piacnak.

Ez azért lényeges, mert az államadósság esetében a hitelesség maga is pénzt ér. Ha a befektetők alacsonyabb kockázatot áraznak, csökkennek az állampapírhozamok. Ha csökkennek a hozamok, néhány év alatt mérséklődik a kamatkiadás. A költségvetés így további megszorítás nélkül is javulhat. Ellenkező esetben egy hitelességi válság könnyen önmagát erősítő folyamatot indíthat: emelkedő hozamok, növekvő kamatkiadások, nagyobb deficit, újabb piaci aggodalmak.

A sikeres konszolidáció ezért nem elsősorban annak művészete, hogyan lehet a lehető legtöbb pénzt a lehető legrövidebb idő alatt kivonni a gazdaságból. A cél az, hogy olyan pálya alakuljon ki, amelyet a társadalom politikailag elvisel, a gazdaság növekedése mellett is végrehajtható, és a befektetők számára hiteles.

3. Lengyelország – amikor az új kormány is költekezni akar

A magyar helyzethez talán Lengyelország 2023 utáni tapasztalata áll a legközelebb. Donald Tusk koalíciója nyolc év PiS-kormányzás után vette át az ország irányítását, és már hivatalba lépésekor szembesült azzal, hogy saját választási programja és az örökölt államháztartási helyzet nehezen egyeztethető össze.

A Reuters 2023 decemberében arról írt, hogy a Tusk-koalíció valamennyi választási ígéretének teljesítése akár a GDP 3,5 százalékának megfelelő többletkiadást is jelenthetett volna. A legfontosabb vállalások között közalkalmazotti és tanári béremelés, adóváltogatások és jóléti intézkedések szerepeltek. Az új kormány ezért már az első hónapokban szelektálni kezdett az ígéretek között. A tanárok bérét nagyjából egyharmadával, más közalkalmazottakét húsz százalékkal emelte, miközben például a személyi jövedelemadó adómentes sávjának jelentős emelését elhalasztotta.

Politikailag ez kellemetlen volt, de a lengyel példa éppen azt mutatja, hogy egy új kormánynak nem szükséges minden választási ígéretét az első költségvetési évben teljesítenie. Tuskék lényegében rangsort állítottak fel. Elsőbbséget kaptak azok az intézkedések, amelyek a kormány politikai identitásához erősen kötődtek – például a tanári béremelés –, más vállalásokat későbbre halasztottak.

Mindez azonban nem jelentett gyors költségvetési konszolidációt. Lengyelország hiánya 2024-ben 6,5 százalékra, 2025-ben 7,3 százalékra emelkedett. Az IMF szerint 2021 és 2025 között a hiány romlását teljes egészében a kiadások növekedése magyarázta; a bevételek GDP-arányosan még emelkedtek is. A háttérben a jóléti programok mellett a közzféra bérei és mindenekelőtt a rendkívül gyorsan növekvő honvédelmi kiadások álltak.

Lengyelország ezért érdekes ellenpélda arra az elképzelésre, hogy kormányváltás után automatikusan fiskális szigor következik. Tusk kabinetje politikai és geopolitikai okokból továbbra is sokat költött. Az ország gazdasága azonban gyorsabban nőtt, mint a magyar vagy a román: az Európai Bizottság 2026-ra 3,5 százalékos GDP-bővülést vár. Ez nagyobb mozgásteret ad a varsói kormánynak, bár az államadósság 2025 és 2027 között a Bizottság előrejelzése szerint 59,7 százalékról 68 százalék fölé emelkedhet.

A lengyel történet másik fontos eleme az uniós pénzek visszaszerzése. A Tusk-kormány jogállamisági változtatásai után Brüsszel 2024-ben utat nyitott akár 137 milliárd eurónyi korábban blokkolt helyreállítási és kohéziós forrás előtt. Ezek a források nem oldották meg a költségvetési problémát, viszont lehetővé tették, hogy az állam magas beruházási szintet tartson fenn anélkül, hogy annak teljes költségét saját bevételeiből kellene finanszíroznia.

A 2026-os lengyel adópolitika újabb tanulságot kínál Magyarországnak. Augusztus 19-én Tusk bejelentette, hogy a középosztály személyi jövedelemadójának csökkentését a nagyvállalatok társasági adójának emelésével kívánják ellensúlyozni. A pénzügyminiszter kifejezetten költségvetés-semlegesnek nevezte a csomagot. Ez politikailag sokkal könnyebben kommunikálható, mint egy általános megszorítás: az egyik választói csoportnak adott kedvezményt egy másik, nagyobb teherviselő képességű csoport adóterhének növelése finanszírozza.

Lengyelország tanulsága tehát kettős. Egy új kormány átütemezheti választási programját anélkül, hogy teljes egészében feladná. Ugyanakkor a gyors növekedés sem teszi veszélytelenné a tartósan hat-hét százalékos hiányt. Varsó ma éppen azt bizonyítja, hogy még egy erősen növekvő gazdaságban is eljön az a pont, amikor a hitelminősítők és a befektetők egyre világosabb választ követelnek arra, mikor indul csökkenésnek az adósság.

4. Románia – amikor a kiigazítást már a piac kényszeríti ki

Ha Lengyelország a még kezelhető magas hiány példája, Románia azt mutatja meg, milyen gyorsan elfogyhat egy kormány mozgástere. Bukarest hosszú éveken át gyors gazdasági növekedést, jelentős béremeléseket, nyugdíjemeléseket és adópolitikai lazítást próbált egyszerre fenntartani. A költségvetési hiány már a járvány előtt magas volt, majd a választási ciklusok és a közkiadások növekedése következtében 2024-ben a GDP 9,3 százalékára ugrott. Ez volt messze a legmagasabb deficit az Európai Unióban.

A román probléma egyik oka kifejezetten hasonlít a magyar 2026-os helyzetre. A politikai rendszer nagy összegű béremeléseket és nyugdíjkiadásokat vállalt, miközben ezekhez nem társult megfelelő tartós bevétel. Amikor a hiány már veszélyeztette Románia befektetésre ajánlott hitelminősítését, a kormány mozgástere hirtelen beszűkült.

2024 végétől több hullámban következtek a korrekciós intézkedések. Befagyasztották a közsféra béreit és a nyugdíjakat, áfa- és jövedékiadó-emeléseket vezettek be, növelték többek között az osztalékok és a bankok terheit, és kiadáscsökkentő intézkedéseket rendeltek el. A Bizottság szerint a 2024 decembere és 2025 szeptembere között elfogadott csomagok hatására a hiány 9,3-ról 7,9 százalékra csökkent 2025-ben, 2026-ra pedig 6,2 százalékot várnak.

A javulás ára magas. A román gazdaság 2026-ban lényegében stagnálhat, az Európai Bizottság mindössze 0,1 százalékos növekedést valószínűsít. Az infláció hét százalék körül maradhat. A reáljövedelmeket egyszerre nyomja a magas áremelkedés és a közsféra béreinek, illetve a nyugdíjaknak a nominális befagyasztása.

Ez az a kombináció, amelyet Magyarországnak lehetőleg el kell kerülnie. Ha túl sokáig halogatják a költségvetési korrekciót, végül olyan nagy kiigazítás válhat szükségessé, hogy azt már rossz gazdasági környezetben kell végrehajtani. Romániában a megszorítások a fogyasztást visszafogták, a magas infláció tovább rontotta a lakosság helyzetét, és a politikai rendszer stabilitását is meggyengítették.

2025-ben a román piaci reakció különösen látványosan mutatta a fiskális politika és a politika kapcsolatát. Az elnökválasztással kapcsolatos bizonytalanság idején a lej néhány nap alatt közel három százalékot gyengült az euróval szemben, ami a 2009 óta látott legnagyobb heti esése volt. Elemzői becslések szerint a jegybank több milliárd eurót költött a valuta stabilizálására. Az euróban kibocsátott román állampapírok szintén jelentős veszteséget szenvedtek el, miközben a hitelminősítés bővli kategóriába kerülésének veszélye is felmerült.

Románia 2026-ra valóban javított a költségvetésén. A parlament márciusban olyan büdztét fogadott el, amely 6,2 százalékos hiánycélt tartalmazott, és a konszolidáció addigi eredményeit a hitelminősítők is érzékelték. A politikai feszültség azonban megmaradt, és a megszorítások népszerűtlensége a kormánykoalíciót is próbára tette.

A magyar tanulság egyértelmű. A költségvetési kiigazítás halasztása első látásra politikailag kellemesebb, mert elkerülhetők a népszerűtlen döntések. Ha azonban a halogatás miatt a piac kezdi meghatározni a cselekvés ütemét, a kormány később sokkal kevesebb szabadsággal választhatja ki, kitől és milyen gyorsan vesz el pénzt.

5. Franciaország – az ár, amelyet a döntésképtelenségért fizetnek

Franciaország első pillantásra nehezen hasonlítható Magyarországhoz. A világ egyik legnagyobb gazdasága, az euróövezet tagja, saját pénznemének árfolyamkockázata nincs, és állampapírpiaca a legnagyobbak közé tartozik Európában. Éppen ezért tanulságos, hogy még ilyen adottságok mellett is komoly problémává válhat a költségvetési fegyelem hiánya.

Franciaország 2024-ben 5,8 százalékos deficitet produkált, amely 2025-ben 5,1 százalékra csökkent. Az Európai Bizottság 2026-ra ugyancsak 5,1 százalékot vár, majd változatlan politika mellett 2027-ben ismét 5,7 százalékos hiányt. Az államadósság ezzel párhuzamosan a 2025-ös 115,6 százalékról 2027-re 120 százalék fölé emelkedhet.

Párizs problémája azonban nem pusztán a magas deficit, hanem a politikai rendszer képtelensége arra, hogy tartós konszolidációs program mögé parlamenti többséget állítson. A 2024-es előrehozott választások óta a francia Nemzetgyűlés szétagolt, és egymást követő miniszterelnökök próbálták keresztülvinni a költségvetési korrekciót. A 2026-os büdztét elfogadásánál a kormány ismét az alkotmány 49.3-as cikkelyének használatára kényszerült, amely lehetővé teszi törvény elfogadását parlamenti szavazás nélkül, viszont bizalmatlansági indítványokat válthat ki.

A politikai bénultság pénzbe kerül. A Reuters Breakingviews 2026 augusztusában arra hívta fel a figyelmet, hogy a francia tízéves hozam négy százalék közelébe emelkedett, miközben az állam első féléves kamatkiadásai 34,5 milliárd eurót értek el, 19 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. A magasabb kamatok fokozatosan egyre nagyobb részét emésztik fel a költségvetésnek.

A francia tapasztalat azért fontos Magyarország számára, mert megmutatja, hogy a költségvetési probléma nem feltétlenül robbanásszerű válsággal jelentkezik. Lehet lassú romlás is. Egy ország évekig finanszírozhat ötszázalékos hiányt, miközben látszólag semmi drámai nem történik. Közben azonban növekszik az adósság, emelkedik a kamatteher, és egyre kisebb tér marad új politikák finanszírozására.

Franciaországban a közkiadások 2025-ben a GDP 57 százalékát is meghaladták. Az IMF szerint a jelenlegi politika nem elegendő ahhoz, hogy 2029-re három százalék alá vigye a hiányt, miközben az

öregedő társadalom, a honvédelmi kiadások és az energiaátmenet mind újabb pénzügyi terheket jelentenek.

A magyar helyzet annyiban kedvezőbb, hogy az új kormánynak erős parlamenti támogatása van, ezért politikailag végrehajtható egy többéves költségvetési program. Ha azonban ezt a lehetőséget nem használja ki, könnyen előállhat a francia probléma kicsinyített változata: minden évben újabb ideiglenes bevételi intézkedésekkel próbálják befoltozni a hiányt, miközben a strukturális kérdéseket elhalasztják.

Franciaország arra is figyelmeztet, milyen veszélyes a konszolidációt mindig a következő választás utánra tolni. A költségvetési probléma politikailag sosem kerül megfelelő időpontban az asztalra. Két évvel a választás előtt már közeledik a kampány, közvetlenül utána pedig a győztes teljesíteni szeretné ígéreteit. Ha minden kormány erre hivatkozik, a kiigazítás ideális pillanata soha nem érkezik el.

6. Görögország – amikor már nem a kormány választja meg a gyógymódot

A görög példa a legkeményebb figyelmeztetés, bár Magyarország jelenlegi helyzete természetesen távol áll a 2010-es görög válságtól. Athén történetének tanulsága mégis alapvető: egy állam addig rendelkezik költségvetési szuverenitással, amíg vannak befektetők, akik hajlandók elfogadható áron finanszírozni.

Görögország 2009-es hiánya az utólag felülvizsgált adatok szerint meghaladta a GDP 15 százalékát. A probléma nemcsak a deficit nagysága volt, hanem az is, hogy a korábbi hivatalos adatok elvesztették a hitelességüket. Amikor a befektetők ráébredtek arra, hogy az államháztartás helyzete rosszabb a korábban közölnél, a görög állam finanszírozási költségei gyorsan fenntarthatatlanná váltak.

2010-ben Görögország egyetlen év alatt mintegy öt százalékponttal csökkentette GDP-arányos hiányát. Ezt adóemelésekkel, bérek és nyugdíjak csökkentésével, közkiadási megszorításokkal és strukturális reformokkal érte el. A recesszió azonban a vártnál mélyebb lett, ami visszafogta az adóbevételeket és részben semlegesítette a megszorítások költségvetési hatását. Az IMF utólag elismerte, hogy a programokban használt fiskális multiplikátor túl alacsony volt, vagyis alábecsülték, mekkora gazdasági visszaesést okoz majd az állami kereslet ilyen gyors csökkentése.

Ez a történet az egyik legfontosabb érv a magyar azonnali, több százalékpontos megszorítás ellen. A görög esetben azonban nem nagyon volt választási lehetőség: az ország elvesztette normális piaci finanszírozását, és az EU, az EKB és az IMF hitelprogramjaira szorult. A hitelezők pedig feltételekhez kötötték a segítséget.

A görög társadalom súlyos árat fizetett. A gazdaság több éven keresztül zsugorodott, a munkanélküliség drámai szintre emelkedett, a reáljövedelmek visszaestek, és jelentős kivándorlás kezdődött. A fiskális egyensúly helyreállítása végül sikerült, de olyan társadalmi és politikai költséggel, amelynek hatásai még hosszú időn át érezhetőek voltak.

A történet második fele ugyanakkor azt is mutatja, hogy tartósan rendezett államháztartással fokozatosan visszaépíthető a pénzügyi mozgástér. Görögország 2025-ben már a GDP 1,7 százalékának megfelelő költségvetési többletet ért el. Az államadósság továbbra is rendkívül magas, de a GDP-hez viszonyított aránya 2024 végi 154,2 százalékról 2025-re 146,1 százalékra csökkent, és a Bizottság 2027-re 134 százalék körüli értéket vár.

Még érdekesebb az adósság szerkezete. Görögország államadósságának átlagos hátralévő futamideje 2025 végén 18,4 év volt, messze a leghosszabb az Európai Unióban. Ez részben a válság után kialakított rendkívül hosszú futamidejű európai hitelek következménye. Magyarország 5,3 éves átlagával összevetve jól látszik, mennyire eltérően reagálhat a két költségvetés a piaci kamatok rövid távú változására.

Görögország ezért ma már nem azért érdekes, mert ugyanaz a veszély fenyegetné Magyarországot. Azért fontos, mert megmutatja a fiskális hitelesség végső értékét. Minél korábban és rendezettebb körülmények között korrigál egy kormány, annál több választási lehetősége marad arra, hogyan osztja el a terheket.

7. Portugália – lassabb korrekció, tartósabb eredmény

Portugália 2011-ben Görögországhoz hasonlóan elvesztette normális piaci finanszírozási lehetőségeinek jelentős részét, és 78 milliárd eurós EU-IMF mentőprogramot kért. A két ország története azonban fokozatosan eltért egymástól. Portugáliában is komoly megszorítások következtek, de a programot a gazdasági helyzet romlásakor módosították, és a deficitcélokat bizonyos esetekben lazították, hogy ne erősítsék tovább a recessziót.

A portugál program tartalmazott áfaemeléseket, adókedvezmények csökkentését, állami kiadásvágást, a közszféra átalakítását és privatizációkat. Az első években a munkanélküliség emelkedett, a gazdaság zsugorodott, és a társadalmi költség jelentős volt. Az IMF későbbi értékelése mégis „minősített sikernek” nevezte a programot: az ország visszanyerte piaci finanszírozhatóságát, és 2013-tól növekedési pályára állt.

Portugália hosszabb távú eredményei különösen látványosak. Az ország 2025-ben a GDP 0,7 százalékának megfelelő költségvetési többletet ért el, államadóssága pedig 2024 és 2025 között 93,5-ről 89,7 százalékra csökkent. A Bizottság 2027-re már 86 százalék körüli adósságrátát vár.

A portugál modellből azonban téves lenne azt a következtetést levonni, hogy a megszorítás önmagában növekedést teremt. A javulást több tényező együttesen hozta: az euróövezet stabilizálódása, az EKB monetáris politikája, az export és a turizmus erősödése, strukturális reformok, uniós támogatások és a költségvetési fegyelem. A konszolidáció akkor vált tartóssá, amikor már nem kizárólag adóemelésekből és kiadáscsökkentésből állt, hanem a gazdaság növekedése is segítette az adósság arányának mérséklését.

Ez a magyar szempontból különösen fontos. A 7 százalék körüli deficitből nem az a legjobb út kifelé, amely mindenáron a lehető leggyorsabban három százalék alá viszi a mutatót. Sokkal kedvezőbb lehet az évi körülbelül egy százalékpontos javulás, ha közben a gazdasági növekedés felgyorsul, az állam kamatterhei csökkennek és a beruházások nem omlanak össze.

Portugália azt is bizonyítja, hogy a piaci bizalomnak hosszú memóriája van, de képes megváltozni. A 2011-ben mentőcsomagra szoruló ország másfél évtizeddel később az EU azon kevés tagállama közé került, amelyek költségvetési többletet tudtak felmutatni. 2025-ben az egész Európai Unióban mindössze öt ország zárt többlettel; köztük Portugália és Görögország.

8. Magyarország 2010 után – sikeres hiánycsökkentés, vitatható eszközök

A 2026-os kormány számára különösen fontos összehasonlítás Magyarország saját 2010 utáni története. Az Orbán-kormány akkor a 2008-as pénzügyi válság és az EU-IMF hitelprogram után vette át az ország irányítását. Az államadósság magas volt, a költségvetés mozgástere szűk, és Magyarország továbbra is túlzottdeficit-eljárás alatt állt. Az új kabinet eközben jelentős adócsökkentést, új családi adórendszert és gazdaságpolitikai fordulatot ígért.

A konfliktus sok szempontból hasonlított a maihoz: hogyan lehet egyszerre teljesíteni a politikai programot és betartani a költségvetési korlátokat? A 2010-es válasz szokatlan eszközökre épült. A kormány különadókat vetett ki a bankokra és több nagy gazdasági szektorra, majd 2011-ben az állami rendszerbe irányította a magánnyugdíjpénztári megtakarítások döntő részét.

A magánnyugdíjpénztári vagyon átvétele hatalmas egyszeri bevételt eredményezett. Az IMF későbbi számítása szerint a 2011-es költségvetésben a nyugdíjpénztári eszközök állami átvételéhez kapcsolódó egyszeri bevétel a GDP 9,6 százalékának felelt meg. Emiatt Magyarország abban az évben papíron jelentős költségvetési többletet mutatott ki, miközben az egyszeri tétel nélkül egészen más lett volna a kép.

Az intézkedés rövid távon jelentős finanszírozási segítséget adott, és csökkentette a bruttó államadósságot. Hosszabb távon ugyanakkor eltűnt egy felhalmozott pénzügyi vagyon, miközben az állam átvette a jövőbeni nyugdíjfizetési kötelezettségeket. Ez klasszikus példája annak, amikor egy költségvetési probléma rövid távú rendezése nem ugyanazt jelenti, mint a hosszú távú fiskális fenntarthatóság javítása.

A bankadó és más különadók szintén jelentős bevételt termeltek. Segítségükkel a kormány úgy tudta csökkenteni a munkát terhelő adókat és finanszírozni az új adórendszert, hogy közben nem kellett azonnal nagymértékű általános megszorítást végrehajtania. Az IMF ugyanakkor többször figyelmeztetett arra, hogy a bankokra rakódó magas teher ronthatja a hitelezést és a beruházási környezetet. Az eredetileg átmenetinek tekintett bankadó később tartóssá vált, és új pénzügyi tranzakciós adó is megjelent.

A 2011–2013 közötti konszolidáció kiadási oldalon is folytatódott. Szigorították a korai nyugdíjazás és a rokkantsági ellátások feltételeit, visszafogtak egyes szociális kiadásokat, és átalakították az állami rendszereket. Az IMF 2011-ben azt írta, hogy a hároméves csomag mintegy a GDP három százalékának megfelelő konszolidációt célzott.

Az eredmény egyik oldala vitathatatlan: Magyarország 2013-ra kikerült a túlzottdeficit-eljárásból, és ezt követően évekig három százalék alatt maradt az államháztartási hiány. A másik oldal, hogy a gazdaságpolitikai kiszámíthatatlanság, az ágazati adók és az egyszeri bevételek erős alkalmazása hosszabb távon is befolyásolta a magyar üzleti környezetet.

A 2026-os kormány ezért különös helyzetben van. Kármán András pénzügyminiszter már jelezte, hogy a költségvetés jelenlegi állapotában nem lehet azonnal kivezetni az előző korszak különadóit, mert azok túl nagy bevételt jelentenek. Ez tulajdonképpen azt bizonyítja, mennyire nehéz megszüntetni egy ideiglenes fiskális eszközt, ha az államháztartás időközben hozzácsokott a bevételéhez.

A 2010-es történet legfontosabb tanulsága ezért az, hogy a költségvetési konszolidáció minősége legalább annyira fontos, mint a számszerű eredménye. A háromszázalékos hiány elérhető úgy is, hogy közben újabb hosszú távú torzulások épülnek a rendszerbe. A 2026 utáni magyar gazdaságpolitika valódi sikere az lenne, ha a deficit csökkentéséhez nem kellene újabb rendkívüli, kiszámíthatatlan vagy egyszeri eszközöket rendszeresíteni.

9. Mit tehet Magyarország 2026–2030 között?

A nemzetközi tapasztalatokból egyetlen univerzális recept sem következik. Lengyelország azt mutatja, hogy az ígéretek ütemezhetők. Románia arra figyelmeztet, hogy a túl sokáig halogatott kiigazítás egyszerre válhat gazdaságilag és politikailag fájdalmassá. Franciaország szerint a döntésképtelenség folyamatosan növeli a későbbi korrekció árát. Görögország azt bizonyítja, hogy a piac bizalmának elvesztése után már a kormány sem maga választja meg a kiigazítás sebességét. Portugália pedig azt, hogy a költségvetési fegyelem tartós növekedéssel együtt hosszú távon jelentős adósságcsökkenést eredményezhet.

Magyarország számára ezért az első döntés a sebesség. A 2026-os várható 7–7,5 százalékos deficitből nem lenne célszerű 2027-re azonnal három százalék alá menni. Egy ilyen program a GDP több százalékaának megfelelő megszorítást igényelne, és könnyen recesszióba taszíthatná az országot. Sokkal hitelesebb lehetne egy előre bejelentett, négyéves pálya: 2027-ben körülbelül 6 százalék, 2028-ban 4,8–5 százalék, 2029-ben 3,8–4 százalék, majd 2030-ban három százalék körüli hiány.

Ez a pálya természetesen csak illusztráció, nem előrejelzés. Előnye azonban, hogy minden évben érzékelhető javulást követel, mégsem kényszerít sokterápiára. A Reutersnek nyilatkozó elemzők szintén körülbelül egy százalékpontos első éves javulást tartanak olyan nagyságrendnek, amely hitelesen jelezne az eurókonvergencia komolyságát.

A második döntés arról szól, hol kell megtakarítani. A beruházások egyszerű leállítását könnyvélségi szempontból csábító, mert azonnal csökkenti a kiadásokat. Magyarország 2024–2025-ben részben ezzel mérsékelte a hiányt: az Európai Bizottság szerint a 2025-ös deficitcsökkenéshez az állami beruházások visszafogása is hozzájárult.

Hosszabb távon azonban ez rossz stratégia lehet. Ha az állam vasutat, energiahatékonysági programot, oktatási infrastruktúrát vagy termelékenységet javító beruházást állít le, néhány év múlva kisebb GDP-ből kell finanszíroznia ugyanazt az adósságot. Ezért az uniós pénzek felszabadítása különösen értékes: lehetővé teszi, hogy a hazai finanszírozású beruházások egy részét európai támogatások váltsák ki, miközben a teljes beruházási szint kevésbé esik vissza.

A harmadik lehetséges forrás a közbeszerzési és állami működési megtakarítás. Az új kabinet központi ígérete a túlárzott szerződések felülvizsgálata, az állami propaganda költségeinek csökkentése és a korrupció mérséklése. Ha ezek valóban jelentős pénzügyi eredményt hoznak, politikailag ez a konszolidáció legkönnyebben elfogadható része. A probléma az, hogy előre bizonytalan, mennyi pénz takarítható meg ténylegesen. Egy költségvetést nem érdemes olyan milliárdokra építeni, amelyekről csak később derül ki, sikerül-e visszaszerezni őket. A hitelminősítők is jelezték, hogy a strukturális deficitcsökkentéshez a már meghirdetett korrupcióellenes és szerződés-felülvizsgálati intézkedéseknél szélesebb programra lehet szükség.

A negyedik elem az adókedvezmények felülvizsgálata lehet. A magyar adórendszerben számos olyan kedvezmény és kivétel épült ki, amely külön-külön politikailag indokolható, együtt viszont jelentős

bevételekiesést jelent. Kármán már júniusban jelezte, hogy felülvizsgálják a vállalati adókedvezményeket, és megszüntethetik azokat, amelyek nem bizonyíthatóan eredményesek.

Ez általában jobb konszolidációs eszköz, mint a névleges adókulcsok általános emelése. Egy kedvezmény megszüntetése csökkentheti a rendszer torzulásait is, míg egy újabb rendkívüli adó ismét kiszámíthatatlan környezetet teremthet. Fontos lenne ezért a különadók fokozatos átalakítása is. A jelenlegi hiány mellett azonnali megszüntetésük nehezen képzelhető el, de többéves menetrend adható arra, mikor és milyen általános adókkal vagy kiadáscsökkentésekkel válthatók ki.

Az ötödik kérdés a választási ígérek ütemezése. A lengyel tapasztalat alapján az új kormánynak érdemes különválasztania azokat a vállalásokat, amelyek azonnali végrehajtása társadalmilag indokolt, és azokat, amelyek két-három évre eltolhatók. Magyarországon az egészségügy és az oktatás állapota miatt indokolható, hogy ezek bizonyos többletforrásait a konszolidáció se semmisítse meg. Egy általános adócsökkentés vagy széles körű, jövedelemtől független támogatás viszont könnyebben halasztható.

A 2026 júliusában bejelentett, rászorultsághoz kötött iskolakezdési támogatás érdekes példa erre. A program éves költsége negyvenmilliárd forint, miközben körülbelül négyszázezer hátrányos helyzetű gyermeket céloz. Egy hét százalék fölötti hiány mellett minden új kiadás kérdéseket vet fel, de fiskálisan nagy különbség van egy célzott negyvenmilliárdos program és egy minden háztartásra kiterjedő, több százmilliárdos támogatás között.

A hatodik eszköz a vagyon- és ingatlanadózás átalakítása lehet. Magyarországon a munkát és fogyasztást terhelő adók fontos bevételi források, miközben a nagy értékű vagyon rendszeres adóztatása nemzetközi összehasonlításban korlátozott. Az új kormány választási programja vagyonadót is tartalmazott a magas jövedelműek, illetve jelentős vagyonnal rendelkezők egy részére. Egy ilyen adó önmagában nem oldaná meg a költségvetési hiányt, de szélesebb adóreform részeként bevételt teremthetne, és politikailag is segíthetne abban, hogy a konszolidáció terhei ne elsősorban az alacsonyabb jövedelmű háztartásokra essenek.

A hetedik, gyakran alábecsült tényező a gazdasági növekedés. Egy 90 ezer milliárd forint körüli gazdaságban egyetlen százalékpontnyi GDP több százmilliárd forintnyi plusz adóalapot jelenthet. Ha Magyarország tartósan három százalék körül tudna növekedni, sokkal könnyebb lenne csökkenteni az adósság GDP-arányos mutatóját, mint egy százalék körüli stagnálás mellett.

Ezért a kiigazításnak különösen óvnia kell azokat a kiadásokat, amelyek a termelékenység javítják. Oktatás, kutatás, digitalizáció, közlekedési infrastruktúra, energiamegtakarítás és az uniós társfinanszírozású beruházások megvágása rövid távon javíthatja a hiányt, de hosszabb távon ronthatja az ország fiskális képességét.

A nyolcadik elem az államháztartási intézményrendszer helyreállítása. A magyar költségvetések az elmúlt években sokszor már az elfogadás pillanatában optimista növekedési és hiányfeltételezésekre épültek, majd év közben többször módosultak. A 2026-os költségvetés 3,7 százalékos eredeti hiánycélja és a hét százalék fölötti aktuális becslések közötti különbség önmagában jelzi a probléma nagyságát.

Az új pénzügyminisztérium középtávú költségvetési szabályok felülvizsgálatát és szakértői csoport létrehozását ígerte. Ennek nagyobb jelentősége lehet, mint első pillantásra látszik. A jó fiskális szabály nem garantálja a fegyelmet, de megnehezíti, hogy választási évben rejtett költségekkel vagy túl optimista bevételi tervekkel mesterségesen kedvező képet mutassanak.

10. Három lehetséges magyar forgatókönyv

A 2026 utáni magyar költségvetési pályát három leegyszerűsített forgatókönyvben lehet elképzelni.

Az első a **hiteles, fokozatos konszolidáció**. Ebben a kormány 2027-ben legalább egy százalékponttal csökkenti a hiányt, majd minden következő évben tovább javítja az egyenleget. Az uniós forrásokat beruházások fenntartására használja, felülvizsgálja az adókedvezményeket és állami szerződéseket, lassítja a kevésbé célzott támogatási programokat, de védi az oktatás és egészségügy működőképességét. A kiszámítható pálya tovább mérsékli az állampapírhozamokat. A kamatmegtakarítás maga is segíti a következő évek deficitcsökkentését. Ebben az esetben a három százalék körüli hiány 2029–2030-ra elérhető lehet anélkül, hogy a gazdaság súlyos recesszióba kerülne.

A második a **halogatott kiigazítás**. A kormány a magas népszerűség megőrzése érdekében 2027-ben csak kismértékben csökkenti a hiányt, miközben több választási ígéretét végrehajtja. A deficit öt-hat százalék fölött ragad, az államadósság tovább emelkedik, és az euró 2030-as célja fokozatosan elveszíti hitelességét. Ez még nem jelent azonnali válságot. A francia példa mutatja, hogy nagy deficit sokáig finanszírozható. Magyarország kisebb és nyitottabb gazdasága, saját devizája és rövidebb adósságfutamideje miatt azonban a piac valószínűleg hamarabb reagálna. Ha a hozamok ismét emelkednének, a kamatkiadások növekedése még nehezebbé tenné a későbbi konszolidációt.

A harmadik a **román típusú kényszerkorrekció**. Ezt valamilyen külső vagy belső sokk válthatná ki: új energiaválság, tartós európai recesszió, uniós pénzek ismételt elakadása, hitelminősítői leminősítés vagy a forint jelentős gyengülése. Ilyen helyzetben a kormány gyors adóemelésekre, bérbefagyasztásra és kiadáscsökkentésre kényszerülhetne. A deficit gyorsabban csökkenne, de recesszió és társadalmi feszültség árán.

Példa	Kiinduló probléma	Fő eszköz	Eredmény	Magyar tanulság
Lengyelország	új kormány + örökölt és saját ígéretek	ígéretek ütemezése, EU-pénz, mérsékelt adókorrekció	magas deficit, de erős növekedés	nem kell mindent az első évben teljesíteni
Románia	9% feletti hiány	adóemelés, bér- és nyugdíjbefagyasztás	gyors javulás, stagnálás és politikai feszültség	a késlekedés növeli a későbbi árat
Franciaország	tartós 5% körüli deficit és magas adósság	részleges megtakarítások, ideiglenes adók	adósság és kamatteher tovább nő	a döntésképtelenség is költséges
Görögország	finanszírozási válság	sokkterápia, külső program	mély recesszió, később stabilizáció	a bizalmat még a válság előtt kell megőrizni

Példa	Kiinduló probléma	Fő eszköz	Eredmény	Magyar tanulság
Portugália	finanszírozási válság	többéves kiigazítás és reformok	később többlet, csökkenő adósság	növekedés nélkül nincs tartós konszolidáció
Magyarország 2010	magas adósság, szűk fiskális tér	különadók, egyszeri vagyonbevételek, kiadásreform	3% alatti deficit, tartós torzulások	a kiigazítás minősége is számít

A három magyar forgatókönyv közül 2026 augusztusában még az első reális. A választások óta erősödött a forint, csökkentek a finanszírozási költségek, és az uniós forrásokról kötött megállapodás jelentős külső finanszírozást nyitott meg. Ez olyan időablak, amelyben a kormány saját tempójában tervezheti meg a költségvetési korrekciót.

Ez az időablak azonban nem korlátlan. A magyar államadósság 2026-ban újra emelkedő pályára került, és a Bizottság változatlan politika mellett 2027-re 76,8 százalékos GDP-arányos értéket vár. A deficit pedig a jelenlegi becslések szerint az egyik legmagasabb lehet az Európai Unióban.

Konklúzió – A hét százalékból ki lehet nőni, de nem lehet elfelejteni

A magyar költségvetés 2026-os helyzete súlyos, de nem válsághelyzet. Ez a különbség döntő.

Magyarország továbbra is képes piaci alapon finanszírozni az államadósságát. A forint erősödött, az állampapírhozámok a kormányváltás után jelentősen csökkentek, az Európai Unióval kötött megállapodás új finanszírozási forrásokat nyitott meg, és a gazdaság 2026-ban várhatóan növekedni fog. Mindez lényegesen jobb kiindulópont, mint Görögorszáé volt 2010-ben vagy Romániáé a legutóbbi fiskális válság idején.

A hét százalék körüli deficit azonban nem fenntartható normális állapotként. Ha több éven át ezen a szinten maradna, az államadósság emelkedne, a kamatkidadások egyre nagyobb költségvetési részt foglalnának el, és Magyarország sérülékenyebbé válna minden külső gazdasági sokkal szemben. A francia példa jól mutatja, hogy a fiskális probléma akkor is egyre drágábbá válhat, ha közben soha nem következik be látványos összeomlás.

A legrosszabb magyar stratégia ezért az lenne, ha az új kormány politikai népszerűségét kihasználva két-három évvel elhalasztaná a tényleges korrekciót. Románia megmutatta, hová vezethet, amikor a kiigazítás sebességét végül a hitelminősítők és a pénzpiac határozzák meg. Ilyenkor már sokkal kevésbé lehet megvédeni az oktatást, az egészségügyet, a beruházásokat vagy az alacsony jövedelmű társadalmi csoportokat.

Ugyancsak hibás lenne a másik véglet: egyetlen év alatt több százalékponttal lefaragni a hiányt. A görög tapasztalat azt bizonyítja, hogy a túl gyors költségvetési szigorítás recesszióba taszíthatja a gazdaságot, és a GDP csökkenésén keresztül még magát a fiskális célkitűzést is veszélyeztetheti.

A legjobb út a portugál tapasztalat és részben a lengyel taktika ötvözése lehet. Előre bejelentett, többéves hiánycsökkentési pálya kell, amelynek minden évében van mérhető javulás. A választási

ígéreteket sorrendbe kell állítani. A legfontosabb társadalmi és növekedési kiadásokat meg kell védeni, a kevésbé célzott támogatásokat fokozatosan vissza lehet venni. Az uniós forrásokat arra kell használni, hogy a deficitcsökkentés miatt ne omoljon össze a beruházási aktivitás. Az adórendszerben az új rendkívüli terhek helyett a kedvezmények felülvizsgálata és az adóalapok szélesítése adhat stabilabb bevételt.

És van még egy, kevésbé látványos feladat: vissza kell adni a költségvetési számok hitelét.

A 3,7 százalékos törvényi hiánycél és a néhány hónappal későbbi hét százalék fölötti becslések közötti szakadék önmagában gazdaságpolitikai probléma. Egy jól működő államban a költségvetés nem kampánykiadvány, hanem a következő év tényleges pénzügyi terve. Ha a kormányok rendszeresen irreális növekedéssel, bizonytalan uniós bevételekkel vagy alultervezett kiadásokkal számolnak, a költségvetési törvény elveszíti jelentőségét.

A 2026-os kormány ezért akkor tekintheti valóban rendezettnek az örökölt helyzetet, ha négy év múlva nem az lesz a legnagyobb eredménye, hogy a hiány számszerűen három százalék alá került. Ennél fontosabb lenne, ha addigra egy újabb választás előtt sem válna természetessé, hogy az állam olyan ígéretekre költ, amelyek fedezetét majd a következő kormánynak kell megtalálnia.

A választási költségvetés ugyanis különös politikai hitel. A szavazatokat az egyik kabinet kapja meg érte, a törlesztőrészeket viszont könnyen a következő fizeti.

Főbb felhasznált források

Az elemzés az Európai Bizottság 2026 tavaszi magyar, lengyel, román, francia, görög és portugál gazdasági előrejelzéseire, az Eurostat államháztartási és államadósság-adataira, a Magyar Nemzeti Bank 2026-os jelentéseire, a magyar kormány költségvetési átvilágításának nyilvánosságra hozott adataira, az IMF Görögországról, Portugáliáról, Lengyelországról és Magyarországról készült elemzéseire, valamint a Reuters 2023–2026 közötti költségvetési és gazdaságpolitikai tudósításaira támaszkodik. A magyar 7,5 és 8,3 százalékos értékek kormányzati becslések; az Európai Bizottság legutóbbi teljes tavaszi prognózisa 6,2, az MNB júniusi előrejelzése 6,5 százalék körüli 2026-os deficitet jelzett.